

9.—HE TANGI WHAIAIPO (Nga-Puhi?).

Ko te waiata, e whai ake i raro nei, kua taia ki te pukapuka a Hori Kerei "Nga Moteatea," engari he mea whakatikatika i konei etahi wahi. E rangona ana tenei waiata ki nga takiwa o te tairawhiti, ki Heretaunga, ki Turanga, ki Waiapu: na reira ka ui te whakaaro, no te rawhiti ranei tenei waiata, no hea ranei? Engari tera etahi ingoa e whakahuatia ana i roto i te waiata nei, a Awhia (he whakapopotonga mo Rangi-awhia, he maunga kei te tai-tokerau) a Tauwhare (he maunga kei Hokianga) a Ngati-Rangi (ko tetahi o nga hapu rangatira o Nga-Puhi) i maharatia ai, i takea mai tenei waiata i a Nga-Puhi. Otira ma koutou e titiro mai, e whakaatu mai, mehemea e marama ana koutou ki te kaupapa.

Kaore ra he mihi ki te makau.
 E, kei whea ia ra he toka whaiapu,¹
 Te homai ai kia ripiripia
 Ki te kirimoko,² e mau atu nei.
 He hanga mania noa i te taringa.
 He ika ano au ka haehae,
 Ka te tauaki ki te rangai³ tapu.
 A, e rua ia ra aku ringaringa
 Ki te whakakopa mai taku manawa,
 E kakapa ana me he rau kahakaha.⁴
 Kia mana ra ta taua awhiawhi,
 Taku takiura⁵ i te weherua
 I Awhia⁶ maunga, e tu mai ra,
 O te tara kei runga o Tauwhare⁷ i raro;
 Ko aku taumata e noho ai.
 Kia takohutia taku rangi
 Ki te kawakawa hauauru,
 E pupuhi mai nei nga rorohu.⁸
 Nau mai ra, e Hoki,⁹ hei kawe korero.
 Ka rere au ki te hau o te reinga,
 Kei maru a tata au te whakamau
 Ki te pae tauarai ki te makau,
 Ki te tau 'Ati-Rangi,¹⁰ ka te wero ia ra
 Ki te reke taiaha: ko au i ware noa
 He kai e hokia. e.

HE WHAKAMARAMA:

¹Whaiapu.—Ki etahi reo "waiapu," he kohatu kara.

²Kirimoko.—Ko te kiri tangata. Ina tetahi kupu, "Kei mea koe he aroha kirimoko te aroha mou, kao, no te whatmanawa tonu."

³Rangai tapu.—Mo te kahui rangatira.

⁴Kahakaha.—He tarutaru. Ko nga rau e mahia ana hei hu ki nga whenua hukapapa.

⁵Takiura.—He karakia, he wawata ranei, hei taki mai i te wairua o te tau, e ngaro ana.